

DIEVA LIELAIS, KRISTŪ CENTRĒTAIS PLĀNS

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Ef. 1:3–14; Ef. 2:6; Ef. 3:10; Kol 1:13, 14; 5. Moz. 9:29.

ATMIŅAS PANTS:

“Lai slavēts mūsu Kunga Jēzus Kristus Dievs un Tēvs, kas mūs Kristū ir svētījis ar visāda veida garīgu svētību debesīs.” (Ef. 1:3)

25 gadus pēc tam, kad Nīls Ārmstrongs bija kļuvis par pirmo cilvēku, kas staigājis pa mēnesi, viņš uzrakstīja pateicību radošajai komandai (EMU), kas bija izveidojusi kosmonauta apģērbu, kurā viņš spēra šos vēsturiskos soļus. Nosaucot to par “visvairāk fotografēto kosmosa kuģi vēsturē” un smejojot, ka tas veiksmīgi slēpa “savu neglīto okupantu” no skatieniem, Ārmstrongs Džonsona kosmodromā pateicās “EMU brigādei” par “izturīgo, uzticamo un gandrīz mīlīgo” tērpu, kas pasargāja viņa dzīvību, sūtot viņiem “ceturtdaļu gadsimta vērtu pateicību un apsveikumus”.

Pāvils iesāk Vēstuli efeziešiem ar majestātisku pateicību, slavējot Dievu par svētībām, ko Viņš ir izlējis, svētībām, kas ir tik svarīgas ticīgo dzīvē kā kosmonauta tērps tam, kurš staigā pa mēnesi. Pāvils apgalvo, ka Dievs ir strādājis pie šīm svarīgajām svētībām “kopš pasaules radīšanas” (Ef. 1:4), un slavē Dievu par darbošanos ticīgo labā visos laikmetos.

Šie Pāvila ievadvārdi padara efeziešus par ārkārtīgi vērtīgiem, modelējot, kā pielūgt Dievu un slavēt Viņu par daudzajām svētībām, ko Viņš ir nodrošinājis.

Iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 8. jūlijā.

Izraudzīti un pieņemti Kristū

Pateicības vēstule parasti ietver dāvanas aprakstu vai arī nosauc saņemtās dāvanas. Izsakot Dievam pateicību par evaņģēlija svētībām, Pāvils iekļauj garu dāvanu sarakstu Ef. 1:3–14.

Pāvils slavē Dievu par faktu, ka Viņš “mūs Kristū ir svētījis ar visāda veida garīgu svētību debesīs” (Ef. 1:3). Tas, ka svētības ir garīgas (grieķu val. “pneumatikos”), norāda, ka tās nāk ar Gara starpniecību (“pneuma”), sasaistot tās ar Pāvila svētību noslēgumu, kur viņš jūsmo par Svētā Gara darbu ticīgo dzīvē (Ef. 1:13, 14).

Ef. 1:3–6 iedvesmojošā valoda apraksta to, kā Dievs mūs redz Kristū. Pirms pasaules radīšanas Dievs izraudzīja mūs Kristū un noteica, ka mums ir jāstāv “svētiem un bez vainas” Viņa klātbūtnē (Ef. 1:4, salīdzini ar Ef. 5:27) kā dārgiem dēliem un meitām, pateicoties gan radīšanai, gan glābšanai Kristū (Ef. 1:5). Kopš saule ir sākusi spīdēt, Viņa stratēģija vienmēr bijusi tāda, ka mēs tiksim “pieņemti mīļotajā Dēlā” (Ef. 1:6). Īsāk sakot, Dieva nodoms ir mūs izglābt. Ja mēs zaudējam glābšanu, tad tikai savas grēcīgo lēmumu dēļ.

Vēstulē efeziešiem frāzes “debesu vietās” un “debesīs” norāda uz Debesīm kā Dieva mājvietu (Ef. 1:3, Ef. 6:9), uz gara spēku atrašanās vietu (Ef. 1:10, 20, 21; Ef. 3:10, 15; Ef. 6:12), kā arī uz Kristus paaugstināšanas vietu pie Tēva labās rokas (Ef. 1:20). Ticīgajiem nu ir pieeja šīm Debesu vietām kā tādām, kur Kristū tiek piedāvātas garīgas svētības (Ef. 1:3, Ef. 2:6). Lai gan “Debesu vietas” kļuvušas par svētību vietu ticīgajiem, tās vēl joprojām ir vieta, kur notiek konflikti ar ļaunā spēkiem, kas apstrīd Kristus valdīšanu (Ef. 3:10, Ef. 6:12).

Pārdomā Ef. 1:4, kur teikts, ka mēs esam izraudzīti Viņā, Kristū, “pirms pasaules radīšanas”. Ko tas nozīmē? Kā tas atklāj Dieva mīlestību pret mums un Viņa ilgas, lai mēs tiktu glābti?

Dārga glābšana, dāsna piedošana

Grēks iepriekš bijis tumšs, dominējošs spēks Pāvila klausītāju dzīvē. Pāvils viņu iepriekšējo eksistenci pielīdzina miroņu staigāšanai, kas “miruši savos pārkāpumos un grēkos” (Ef. 2:1), tomēr “staigājot” jeb dzīvojot tā, kā pavēl sātans (Ef. 2:1–3). Būdami grēka un sātana vergi, viņi nespēja sevi atbrīvot. Viņiem bija vajadzīga glābšana. Dievs to ir paveicis ar Saviem žēlastības darbiem Kristū, un Pāvils priecājas par divām jaunām Dieva žēlastības svētībām ticīgo dzīvē: glābšanu un piedošanu.

Izlasi Ef. 1:7, 8. “Glābšana” ir doma, kas bieži izmantota Jaunajā Derībā. Salīdziniet, kā šī ideja pausta Kol. 1:13, 14; Tit. 2:13, 14 un Ebr. 9:15. Kādas šajos pantos ir kopīgas tēmas ar Ef. 1:7, 8? _____

Grieķu valodas vārds, kas tulkots kā “glābšana” Ef. 1:7, ir “apolutrosis”, kas sākotnēji izmantots ar nozīmi “pirkt vergam brīvību” vai “samaksāt, lai atbrīvotu gūstekni”. Šajos vārdos dzirdam atbalsojamies vergu tirgotāja balsi, kas izolē tirgo savas preces, un auksto vergu ķēžu žvadzēšanu. Kad Jaunā Derība runā par izpirkšanu, tā uzsver, cik dārgi ir atbrīvot vergus.

Mūsu brīvībai ir ārkārtīgi augsta cena: “Viņā mums dota pestīšana Viņa asinīs, grēku piedošana pēc Viņa bagātās žēlastības.” (Ef. 1:7) Glābšanas ideja arī pasvītro Dieva žēlsirdīgo dāsnumu, samaksājot augsto cenu par mūsu brīvību. Dievs dod mums brīvību un cieņu. Mēs vairs neesam vergi!

“Būt glābtam nozīmē, ka pret tevi izturas kā pret personu, nevis kā pret priekšmetu. Tas nozīmē kļūt par Debesu pilsoņiem, nevis zemes vergiem.” (Alister E. McGrath “What Was God Doing on the Cross?” (Grand Rapids, MI: Zondervan, 1992), 78. lpp.)

Ievēro labi: ideja, ka Dievs samaksā glābšanas maksu sātanam, ir viduslaiku, nevis Bībeles mācība. Dievam nav nekas sātanam jāmaksā, ne arī Viņš to dara.

Golgātas labumi ietver arī “grēku piedošanu” (Ef. 1:7). Pie krusta Kristus uzņēmās uz Sevi maksu par mūsu grēkiem – gan par pagātnes, gan nākotnes grēkiem: “Viņš izdel-dējis pret mums vērsto parādu rakstu ar visām tā prasībām un paņēmis to no mūsu vidus, pienaglodams pie krusta.” (Kol 2:14) Ar šo glābšanas un piedošanas darbu Kristū Dievs rīkojas kā mūsu dāsna Tēvs, izlejot pār mums Savu bagātīgo žēlastību (Ef. 1:7, 8).

Ko tev nozīmē tas, ka, pateicoties Kristus salīdzinošajam upurim, tev ir piedots un tu esi glābts? Ja nu tu jūties necienīgs to saņemt? (Norāde: tu esi necienīgs, tieši tāda ir krusta jēga.) _____

Dieva lielais, Kristū centrētais plāns

Kāds ir Dieva plāns, "laikiem piepildoties", un cik tālu tas sniedzas? Ef. 1:9, 10 _____

Pāvils Dieva plānam izmanto trīs apzīmējumus. Tie ir (1) Viņa "gribas noslēpums", (2) Viņa "nodoms" un (3) "plāns, laikiem piepildoties" (ESV). Kāds ir Dieva galējais, augstākais plāns? Apvienot Jēzū visus cilvēkus visās vietās.

Jēdziens, ko Pāvils izmanto, lai aprakstītu plānu, ir tēlains (grieķu val. "anakefalaio-sastai") – "sakopot" jeb "apvienot" visas lietas Kristū. Senā grāmatvedības praksē jūs saskaitītu skaitļus stabiņā un kopējo summu uzrakstītu augšā. Jēzus vada Dieva pēdējo, eshatoloģisko plānu. Šis uz Kristu centrētais plāns tika izveidots "pirms pasaules iesākuma" (Ef. 1:4) un ir tik plašs, ka ietver visu laiku ("laika pilnību", NKJV) un telpu ("visas lietas .. debesīs un virs zemes", ESV). Pāvils pasludina vienotību Kristū kā lielo, dievišķo mērķi visam Universam.

Pārrunājot Dieva "plānu laika pilnībai" (Ef. 1:10, ESV), Pāvils līdzdala tēmu, ko viņš ievij visā vēstulē. Dievs sāk Savu plānu, apvienojot visas lietas, kas sakņojas Jēzus nāvē, augšāmcelšanā, debesbraukšanā un paaugstināšanā (Ef. 1:15–2:10), dibinot draudzi un apvienojot tajā it kā nesavienojamus elementus – jūdus un pagānus (Ef. 2:11–3:13).

Šādi draudze dod signālu jaunā spēkiem, ka Dieva plāns tiek īstenots un viņu šķērļošie noteikumi tiks pārtraukti (Ef. 3:10). Kādā citā vietā Bībele saka: "Tādēļ priecājieties, debesis un kas tur mājō! Vai zemei un jūrai! Jo velns nonācis pie jums lielās dūsmās, zinādams, ka tam maz laika atlicis." (Atkl. 12:12)

Pāvila vēstules otrā puse sākas ar dedzīgu aicinājumu uz vienotību (Ef. 4:1–16) un turpinās ar garu pārliecināšanu izvairīties no uzvedības, kas kaitē vienotībai, un tā vietā solidarizēties ar citiem ticīgajiem (Ef. 4:17–6:9). Pāvils noslēdz ar saviļņojošu draudzes kā vienotas armijas attēlojumu, kas enerģiski piedalās miera nešanā Kristus vārdā (Ef. 6:10–20).

Kā jūs varat atzīt un priecāties par to, ka glābšana, ko jūs esat piedzīvojuši Kristū Jēzū, ir daļa no kaut kā liela un vispārēja, kā sastāvdaļa no Dieva augstākā plāna apvienot visas lietas Kristū? _____

Dzīvot, slavējot Viņa godību

“Viņš ir tas, ar kura gādību arī mēs esam kļuvuši par mantiniekiem, kas pēc Viņa nodoma – Viņš visu vada pēc Sava gribas lēmuma – bijām izredzēti jau iepriekš savu cerību likt uz Kristu, lai tādējādi pagodinātu Dieva varenību.” (Ef. 1:11, 12)

Ticīgie Efezā, šķiet, bija zaudējuši skaidru izjūtu par to, kas viņi ir kā kristieši, “zaudējuši drosmi” (Ef. 3:13). Saskaņā ar Pāvila iepriekš apstiprināto (Ef. 1:3–5) viņš vēlas atkal stiprināt viņu kā kristiešu identitāti. Ticīgie nav dažādu dievību vai astrālu spēku nejaušu, patvaļīgu lēmumu upuri. Viņi ir Dieva bērni (Ef. 1:5), un viņiem ir pieeja daudzām svētībām Kristū, balstoties uz dziļiem Dieva padomiem un mūžīgiem lēmumiem. Tas ir Dieva nolūks, padoms un griba (Ef. 1:1), kas tiek īstenota viņu dzīvēs saskaņā ar vēl plašāku Dieva plānu apvienot visu Kristū (Ef. 1:10). Viņiem ir nesatricināma pārlicība par savu stāvokli Dieva priekšā un par Viņa nodrošināto svētību ietekmīgumu. Viņu dzīvei vajadzētu skaļi paust Ef. 1:3–14 vēsti: Lai svētīts Dievs un mūsu Kunga Jēzus Kristus Tēvs!

Salīdzini, kā Ef. 1:11, 14, 18 izmanto “mantošanas” ideju. Kā tu domā, kāpēc šī ideja Pāvilam ir svarīga? _____

Vai tu esi kādreiz saņēmis mantojumu? Varbūt kāds aizgājušais radnieks tev ir atstājis vērtīgu mantojumu vai ievērojamu naudas summu. Pāvila skatījumā, pateicoties Jēzus nāvei, kristieši ir saņēmuši mantojumu no Dieva (Ef. 1:14) un kļuvuši par “mantojumu” Dievam (Ef. 1:18).

Vecajā Derībā Dieva ļaudis dažviet nosaukti par Viņa “mantojumu” (5. Moz. 9:29, 5. Moz. 32:9, Zah. 2:12). Šī doma par kļūšanu vai būšanu kā Dieva mantojumam Ef. 1:18 ir skaidra un visdrīzāk nozīmē Ef. 1:11 lasīto, un līdz ar to varam tulkot arī šādi: “Viņā mēs esam kļuvuši par mantojumu.” Kā centrālo elementu viņu kā kristiešu identitātē Pāvils novēl ticīgajiem iepazīt savu vērtību Dieva acīs. Viņi ne tikai saņem mantojumu no Dieva (Ef. 1:14, Ef. 3:6, salīdzini ar Ef. 5:5), bet viņi paši ir Dieva mantojums.

Kāda ir atšķirība – iegūt kaut ko strādājot vai mantojot? Kā šī doma palīdz mums saprast, kas mums ir dots Jēzū? _____

Svētais Gars: zīmogs un drošības nauda

Ef. 1:13, 14 Pāvils īsumā izstāsta savu lasītāju atgriešanās stāstu. Kādi soļi ir šajā stāstā?

Aprakstot Svētā Gara svarīgumu ticīgo dzīvē, Pāvils Gara apzīmēšanai izmanto divas metaforas jeb salīdzinājumus. Vispirms viņš aino Svēto Garu kā “zīmogu”, kā Gara apzīmogojošo klātbūtni kopš atgriešanās brīža. Senajos laikos zīmogi tika izmantoti dažādām funkcijām: lai apstiprinātu likumu un vienošanās kopijas, lai apstiprinātu konteineru satura izcilību vai kvantitāti (piem., Ec. 28:12) vai lai apliecinātu darījumus (piem., Jer. 32:10–14, 44), līgumus, vēstules (piem., 1. Kēn. 21:8), testamentus un adopcijas. Uzspiests uz priekšmeta, zīmogs pasludināja gan piederību, gan aizsardzību. Svētā Gara klātbūtne dzīvē ticīgos iezīmē kā Dievam piederīgus un pilda Dieva solījumu viņus pasargāt (salīdzini ar Ef. 4:30). Viņi ir “apzīmogoti ar apsólito Svēto Garu” (Ef. 1:13, ESV).

“Pāvils skaidri apliecina, ka brīdī, kad cilvēks atdod savu dzīvi Jēzum un tic Viņam, Svētais Gars apzīmogo (grieķu darbības vārds “sfragizo”) šo ticīgo Kristū pestīšanas dienai. Kāda brīnišķīga atbrīvojoša un mierinoša patiesība! Dieva Gars iezīmē Kristus sekotājus ar glābšanas zīmogu tieši tad, kad viņi notic pirmo reizi.” (Jiří Moskala “Misinterpreted End-Time Issues: Five Myths in Adventism,” *Journal of the Adventist Theological Society* 28, no. 1 (2017), 95. lpp.)

Otrs salīdzinājums, ko Pāvils izmanto Svētā Gara apzīmēšanai, ir “garantija”. Svētais Gars ir mūsu mantojuma garantija, kas gaida, kad mantojums varēs mums tikt iedots pilnībā (salīdzini 2. Kor. 1:22, 2. Kor. 5:5).

Vārds, kas tulkots kā “garantija” (“arrabon”), bija ebreju valodā aizgūts vārds, kas tika plaši izmantots standarta jeb Koines grieķu valodā Jaunās Derības laikos. Tas apzīmēja “pirmo maksājumu”, “depozītu” vai “drošības naudu”, kas maksātājam uzliek pienākumu veikt turpmākos maksājumus.

Ievērojiet, ka ticīgie nemaksā šo drošības naudu, bet saņem to no Dieva. Dārgā Svētā Gara klātbūtne ticīgo dzīvē, kā saka Pāvils, ir pirmais maksājums no pilnā glābšanas un pestīšanas mantojuma, kas tiks saņemts, Kristum atgriežoties. Mūsu darbs ir ar pateicīgu un padevīgu sirdi saņemt to, kas mums ir piedāvāts Jēzū.

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Vai Ef. 1:3–14 māca, ka Dievs iepriekš nosaka cilvēku nākotni, jau iepriekš nolemjot kādus mūžīgai dzīvei, bet citus mūžīgai nāvei? Diemžēl daudzi cilvēki tam tic. Tomēr pārdomājiet šīs domas:

1) Šajos pantos noteicošā ir Kristus loma, jo dievišķā izvēle mūs adoptēt notiek “caur Jēzu Kristu” (Ef. 1:5) vai “Viņā” (Ef. 1:4, 11). Tas norāda, ka Dieva izraudzīšana un iepriekš noteikšana attiecas uz visiem, kas izvēlas ticību Kristum, nevis tiek izvēlēti cilvēki, kas būs glābti vai ies bojā. Dieva lēmums ir izpētīta, iepriekš noteikta, dievišķa atbilde tiem, kas parāda ticību Kristum.

2) Ef. 1:3–14 arī satur dzīvu, ar attiecībām saistītu valodu par Dieva glābšanas darbu. Dievs ir “Tēvs”, un mēs esam Viņa “adoptētie” bērni (Ef. 1:3–5), kas saņem Viņa svētības bagātīgā mērā (Ef. 1:8). Mums ir jāsaprot rakstītais par Dieva izredzētību un iepriekš nolemtību šīs bagātīgās attiecību valodas gaismā. Dievs nav tāls, nejūtīgs tiesnesis, kas izdod dekrētus no attāluma, bet gan gādīgs visu Savu bērnu Tēvs (skat. Ef. 3:15).

3) Tas, ka Dievs godā cilvēka izvēli, ir atspoguļots Ef. 1:3–14 (īpaši Ef. 1:13, kur kā svarīgas ir nosauktas “dzirdēšana” un “ticēšana”), kā arī citās vietās šajā vēstulē (Ef. 2:8; Ef. 3:17; Ef. 4:1–6:20, uzsverot izvēli un atsaukšanos ticībā) un citviet Jaunajā Derībā (piem., 1. Tim. 2:4, Ap. d. 17:22–31). Vai, kā to izteikusi Elena Vaita: “Ar nesalīdzināmo dāvanu – savu Dēlu – Dievs visu pasauli ir ietvēris žēlastības atmosfērā, kas ir tikpat reāla kā gaiss, kas apņem Zemi. Visi, kas izvēlas elpot šo dzīvību dodošo atmosfēru, dzīvos un uzaugs par pilnīgiem vīriem un sievietēm Kristū Jēzū.” (“Ceļš pie Kristus”, 68. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Kādus argumentus jūs gribētu pievienot augšminētajiem, atbalstot domu, ka Dievs neizvēlas pirms mūsu dzimšanas, kurš būs glābts un kurš ies bojā?

2. Kura izvēle galu galā izlemj, vai mēs tiksim vai netiksim glābti Jēzū?

3. “Viņā mums dota pestīšana Viņa asinīs, grēku piedošana pēc Viņa bagātās žēlastības.” (Ef. 1:7) Kā šis pants atklāj realitāti, ka glābšana notiek vienīgi ticībā, nevis ar likuma darbu palīdzību?